

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Przedmowa	13
Wstęp	15
CZĘŚĆ PIERWSZA	
ZASADY PODATKU OD WARTOŚCI DODANEJ	17
Rozdział 1	
Uwagi wstępne	19
Rozdział 2	
Zasada powszechności opodatkowania VAT	21
2.1. Realizacja zasady powszechności opodatkowania w praktyce	23
2.1.1. Autonomiczność pojęć stosowanych dla zdefiniowania czynności podlegających VAT	23
2.1.2. Brak możliwości rozróżnienia dla celów VAT transakcji legalnych i nielegalnych	25
2.1.3. Konieczność opodatkowania czynności wykonywanych na potrzeby osobiste i prywatne	27
2.1.4. Opodatkowanie czynności wykonywanych z urzędu	28
2.1.5. Opodatkowanie towarów w przypadku likwidacji działalności gospodarczej podatnika	30
2.2. Wyłączenia z zasady powszechności opodatkowania	31
2.2.1. Czynności wykonywane przez organy władzy publicznej ...	31
2.2.2. Zwolnienia podmiotowe i przedmiotowe	35
2.2.3. Czynności dokonywane z majątku osobistego	37
2.2.4. Czynności wykonywane osobiście	38
Rozdział 3	
Zasada opodatkowania konsumpcji	40
3.1. Nieodpłatne świadczenia na cele prywatne i osobiste	41
3.1.1. Wykorzystanie towarów do celów prywatnych podatnika lub jego pracowników	41
3.1.2. Nieodpłatne świadczenie usług	44
3.2. Opodatkowanie „remanentu likwidacyjnego”	48
3.3. Podział majątku zlikwidowanej spółki	49

3.4. Zwolnienia podmiotowe i przedmiotowe	50
3.4.1. Niezgodny z prawem unijnym zakres zwolnień stosowany w polskich przepisach	51
3.5. Ograniczenia w odliczaniu podatku naliczonego	52

Rozdział 4

Zasada jednokrotności poboru podatku	54
4.1. Transakcje dotyczące dostaw towarów pomiędzy podmiotami z różnych państw członkowskich	54
4.1.1. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów	55
4.1.1.1. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów w regulacjach polskich	56
4.1.2. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów	60
4.1.2.1. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów w regulacjach polskich	61
4.2. Rozwiązania dotyczące określania miejsca świadczenia dla usług .	62
4.2.1. Polska praktyka – wątpliwości dotyczące świadczenia usług magazynowania	63

Rozdział 5

Zasada neutralności	65
5.1. Prawo do odliczenia podatku naliczonego (potrącalność)	67
5.1.1. Natychmiastowy i bezpośredni związek nabywanych towarów i usług	67
5.1.2. Zakup towarów i usług dokonany przed rozpoczęciem wykonywania czynności opodatkowanych	71
5.1.3. Zakup towarów i usług po zakończeniu działalności gospodarczej	75
5.1.4. Realizacja prawa do odliczenia w czasie trwania kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego	76
5.1.5. Prawo do odliczenia VAT przy przekroczeniu limitu dla zwolnienia podmiotowego	79
5.2. Zwrot VAT w państwie zakupu towarów i usług	81
5.2.1. Zwrot podatku, który został nienależnie naliczony w państwie członkowskim innym niż kraj siedziby podatnika	83
5.3. Ograniczenia w odliczaniu podatku naliczonego	84
5.3.1. Skutek wprowadzenia przez państwa członkowskie ograniczeń niezgodnych z przepisami unijnymi	86
5.4. Działanie w dobrej wierze	89
5.5. Ulga na zle długi	90
5.6. Zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym	92

Rozdział 6

Zasada proporcjonalności podatku do ceny	96
6.1. Prawidłowe rozumienie podstawy opodatkowania	97
6.2. Elementy wliczane do podstawy opodatkowania	99
6.2.1. Zwrot kosztów wyłożonych	104

6.3. Udzielanie rabatów, obniżek ceny	105
6.3.1. Rabaty transakcyjne	105
6.3.2. Rabat potransakcyjny	107
6.4. Wymogi dla możliwości obniżenia kwoty podatku należnego w przepisach krajowych	108
6.5. Możliwość szacowania obrotu dla celów VAT	111
6.6. Premie pieniężne	114

Rozdział 7

Zasada zakazu nadużycia prawa unijnego w zakresie VAT	117
---	-----

CZĘŚĆ DRUGA

ZASADY OGÓLNE PRAWA UNIJNEGO	123
------------------------------------	-----

Rozdział 1

Zasady ogólne prawa jako źródło prawa unijnego	125
1.1. Uwagi wstępne	125
1.2. Źródła zasad ogólnych prawa	126
1.3. Funkcje zasad ogólnych prawa	129
1.4. Skutki naruszenia zasad ogólnych prawa	130

Rozdział 2

Charakterystyka i zastosowanie wybranych zasad ogólnych prawa

unijnego	132
2.1. Zasada lojalnej współpracy (solidarności)	133
2.2. Zasada pomocniczości (subsydiarności)	141
2.3. Zasada proporcjonalności	145
2.4. Zasada efektywności (skuteczności)	152
2.5. Zasada równości (zakaz dyskryminacji)	156
2.6. Zasady bezpieczeństwa prawnego	162
2.6.1. Zasada pewności prawnej	163
2.6.2. Zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań	164
2.6.3. Zasada nieretroaktywności prawa	165
2.6.4. Prawo do bycia wysłuchanym	166
2.7. Zasady stosowania prawa unijnego	167
2.7.1. Zasada nadrzędności prawa unijnego	168
2.7.2. Zasada bezpośredniego obowiązywania (stosowania) prawa unijnego	177
2.7.3. Zasada bezpośredniego skutku prawa unijnego	181
2.8. Zasada autonomii proceduralnej	188
2.8.1. Zasada zwrotu podatku, pobranego niezgodnie z prawem unijnym	189
2.8.2. Zasada odpowiedzialności odszkodowawczej państw członkowskich wobec jednostek za naruszenie prawa unijnego	198

2.9. Zasady wykładni prawa unijnego	208
2.9.1. Uwagi ogólne	208
2.9.1.1. Rola Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wykładni prawa unijnego	210
2.9.1.2. Kompetencje krajowych organów administracji oraz sądów do dokonywania wykładni przepisów prawa unijnego	212
2.9.1.3. Polska praktyka sądowoadministracyjna w zakresie kierowania pytań prejudycjalnych	216
2.9.2. Zasada wykładni autonomicznej	224
2.9.2.1. Sposoby rozumienia zasady autonomii	225
2.9.2.2. Geneza i przyczyny stosowania zasady autonomii ..	226
2.9.2.3. Zasada wykładni autonomicznej w orzecznictwie Trybunału	228
2.9.3. Zasada wykładni jednolitej	232
2.9.3.1. Jednolitość jako postulowana cecha prawa unijnego	233
2.9.3.2. Zasada jednolitej wykładni jako cel i środek do zapewnienia jednolitości prawa unijnego	234
2.9.3.3. Zasada wykładni jednolitej w orzecznictwie Trybunału	235
2.9.4. Zasada wykładni prounijnej	237
2.9.4.1. Zakres pojęcia i podstawy normatywne	237
2.9.4.2. Zakres przedmiotowy	238
2.9.4.3. Granice wykładni zgodnej	242
2.9.5. Zasada wykładni w zgodzie z prawami podstawowymi	247
2.9.6. Zasada wykładni w zgodzie z prawem międzynarodowym	249

Rozdział 3

Rola sądów krajowych przy wykładni i stosowaniu prawa unijnego	252
3.1. Obowiązek orzekania na podstawie przepisów prawa unijnego	254
3.2. Obowiązek dokonywania wykładni prawa krajowego w świetle celów i brzmienia prawa unijnego	263
3.3. Obowiązek lub prawo występowania z pytaniami prawnymi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	266
3.4. Nakaz pomijania normy krajowej sprzecznej z normą unijną pozostającą w kolizji	274
Bibliografia	277
Wykaz orzecznictwa polskiego	283
Wykaz orzecznictwa unijnego (wspólnotowego)	289
Autorzy	297